

4795 Sb. n. s.). Pokud se týče daňové povinnosti, stačí odkázati na ustanovení zákona ze dne 21. prosince 1923, čís. 1/1924 Sb. z. a n., podle něhož (§ 19) ručí uhlí za daň na něm váznoucí bez ohledu na to, zda bylo zavedeno důchodkové trestní řízení, z čehož plyne, že daň byla v době spáchání trestného činu (jak podle § 171 tak i § 185 tr. z.) součástí ceny uhlí. V tomto bodu bylo tedy zmatečnící stížnost podle § 1 a 3 zákona čís. 56/1935 Sb. z. a n. zamítnouti v poradě neveřejné.

Pokud však jde o prve uvedenou část rozsudku, nelze rozhodnouti ve věci samé a obejíti se bez opakování hlavního přelíčení a je proto nutno za předpokladu § 5 zák. čís. 3/1878 ř. z. rozsudek v tomto bodu zrušiti jako zmatečný a věc vrátiti nalézacímu soudu, aby ji v mezích zrušení znova projednal a rozhodl. Poněvadž tytéž důvody jsou ku prospěchu také spoluobžalovanému K. K., byl z povinnosti úřední za použití § 290 tr. ř. a § 5 nov. ř. z. čís. 3/1878 i co do něho rozsudek zrušen v témže rozsahu.

### Čís. 5373.

**V tom, že obžalovaný — německý státní příslušník, bydlící v Československé republice — vykonal v Německu své volební právo a odevzdal platný hlas pro stranu NSDAP., nelze spatřovati přečin podle § 17, čís. 1, al. 2 zákona na ochranu republiky.**

Pod pojem trestného styku se stranou NSDAP. ve smyslu citovaného přečinu nespadá o sobě, dostal-li obžalovaný od přednosta německého veřejného úřadu (Arbeitsamt), u něhož se hlásil o práci, potvrzení, že práce pro něho není, a doporučení jeho žádosti o podporu, řízené na německý zastupitelský úřad. S toho hlediska nerozhoduje, že tyto úřady byly obsazeny stoupenci strany NSDAP.

(Rozh. ze dne 19. září 1935, Zm II 392/34.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací vyhověl zmatečnící stížnosti obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Opavě ze dne 9. dubna 1934, jímž byl stěžovatel uznán vinným přečinem podle § 17, čís. 1, al. 2 zák. na ochranu republiky, zrušil napadený rozsudek v celém obsahu jako zmatečný a zprostil obžalovaného podle § 259, čís. 2 tr. ř. obžaloby, že se v druhé polovici roku 1933 v Německu, znaje účel strany NSDAP., podvraceti samostatnost a ústavní jednotnost státu, zúčastnil její činnosti a ji v jejích podvratných snahách podporoval tím, že se dostavil k volbě a odevzdal pro stranu NSDAP. platný hlas, čímž se prý dopustil přečinu podle § 17, čís. 1, al. 2 zákona na ochranu republiky. Pokud byl obžalovaný uznán vinným tímž přečinem proto, že se se stranou NSDAP. (s její odbočkou v B.) stýkal, vrátil nejvyšší soud věc v tomto bodě soudu nalézacímu k novému projednání a rozhodnutí.

### D ů v o d y :

Zmatečnící stížnosti nelze upřítí oprávnění, pokud jako zmatek podle § 281, čís. 9 a) tr. ř. uplatňuje, že nemůže býti považováno za trestný

čin, že obžalovaný — říšskoněmecký příslušník — se zúčastnil voleb do říšského sněmu německého.

Soud podřadil pod ustanovení § 17, čís. 1, al. 2 zákona na ochr. rep. zjištěnou okolnost, že obžalovaný, který je říšskoněmeckým státním příslušníkem, se zúčastnil dne 12. listopadu 1933 v B. v Německu voleb do říšského sněmu německého a odevzdal platný hlas pro stranu NSDAP., v čemž soud shledal zúčastnění se podvratné činnosti této strany, namířené proti ústavní jednotnosti čsl. státu, a podporování strany v této její podvratné činnosti. Tímto výrokem byl porušen zákon v ustanovení § 17, čís. 1, al. 2 zákona na ochranu republiky v neprospěch obžalovaného. Dne 12. listopadu 1933 se konaly v Německu volby do říšského sněmu a hlasování lidu, a to na základě principu tajnosti volby (§§ 25—27 des Reichswahlgesetzes in der Fassung vom 6. März 1924 — Reichsgesetzblatt I S 159, § 6 des Gesetzes über den Volksscheid in der Fassung vom 31. Dezember 1923 — Reichsgesetzblatt 1924 I S 1). Obžalovaný je státním příslušníkem německým, ale má bydliště v Čsl. republice. Podle §§ 2, 3 erste Verordnung zur Reichstagswahl u. Volksabstimmung vom 14. Oktober 1933 — Reichsgesetzblatt I S 733 měl obžalovaný jako »Auslanddeutscher« právo volební. Zúčastnil-li se proto volby do říšského sněmu a hlasování lidu, vykonal pouze své právo, všeobecně za jedno ze základních práv občanských i mezinárodně uznávané, neboť žádný ze států v tomto směru v úvahu přicházejících nebrání cizím příslušníkům v něm usedlým v cestě do státu jejich státní příslušnosti za účelem výkonu volebního nebo hlasovacího práva. Proto v tom, že obžalovaný vykonal své volební právo, nelze vůbec spatřovati skutkovou podstatu přečinu podle § 17, čís. 1, al. 2 zákona na ochr. rep. Okolnost, jak obžalovaný své volební právo vykonal, totiž v čí prospěch, nelze vůbec trestně hodnotiti, protože tomu brání princip tajnosti volby, zabezpečující právě voliči svobodný projev jeho svědomí a přesvědčení. Soud neměl proto vůbec zjišťovati, jak obžalovaný své volební právo vykonal a neměl o tuto okolnost ani opíratí svůj odsuzující výrok, ani použití této okolnosti k odůvodnění svých dalších výroků, zejména k odůvodnění výroku o subjektivní stránce, pokud se týče tvrzených styků obžalovaného se stranou NSDAP., resp. s Arbeitsamtem. V tomto směru bylo proto již z tohoto důvodu zmatečnými stížnostmi vyhověti, napadený rozsudek zrušiti a vynésti rozsudek osvobozující, aniž bylo třeba se zabývati výtkami uplatňovanými s hlediska zmatku čís. 5 § 281 tr. ř.

Soud zjistil dále, že obžalovaný dostal od vůdce místní skupiny NSDAP. v B. v Německu, ať už jako takového nebo jako funkcionáře místního Arbeitsamtu, potvrzení, že tam pro něho není práce, a vřelé doporučení své žádosti o udělení podpory, a má tím za prokázáno, že se obžalovaný s touto místní skupinou stýkal a že tam byl znám jako přívrženec jejího programu. V tom shledal soud skutkovou podstatu styku s tajnou organizací ve smyslu § 17, čís. 1 (al. 2) zákona na ochranu republiky.

Právem vytýká zmatečnou stížnost tomuto výroku zmatek podle § 281, čís. 5 tr. ř., totiž neúplnost, správně nejasnost tohoto výroku ve spojení se zmatkem podle § 281, čís. 9 a) tr. ř., uplatňujíc, že soud nepřihlédl k tomu, že podle zprávy policejního ředitelství v Moravské Ostravě bylo

potvrzení vydáno úřadem pro zprostředkování práce, t. zv. Arbeitsamtem, kteréžto úřady byly obsazeny stoupenci strany NSDAP., když tato se dostala k moci. Nemůže proto zakládati trestný styk se stranou NSDAP. ve smyslu inkriminovaného přečinu, že obžalovaný dostal od přednosta Arbeitsamtu, kde se hlásil o práci, potvrzení, že tam pro něho není práce, a doporučení své žádosti o podporu.

Ke skutkové podstatě přečinu podle § 17, čís. 1, al. 2 zák. na ochr. rep. stačí styk mající vztah k podvratné snaze organisace, děje-li se jen u vědomí tohoto účelu sdružení samého (rozh. čís. 5045 Sb. n. s.). Soud, pokud se týče obsahu styku, zjistil, že obžalovaný dostal od vůdce místní skupiny strany NSDAP. v B. potvrzení, že tam pro něho není práce, a vřelé doporučení své žádosti o podporu, řízené na říšskoněmecký konsulát v Praze. Soud zjistil, že tento vůdce vydal potvrzení buď ve své funkci jako vůdce místní skupiny strany NSDAP., buď ve funkci přednosta Arbeitsamtu. Tento výrok je nejasný, neboť každá z obou eventualit tohoto skutkového zjištění připouští jiný právní výklad. Kdyby soud zjistil, že potvrzení vydal přednosta Arbeitsamtu, musel by, kdyby přihlédl ke zprávě policejního ředitelství v Moravské Ostravě, že Arbeitsamt je veřejný (státní) úřad, odpovídající našim úřadům pro zprostředkování práce, dojíti k názoru, že nešlo o styk se stranou NSDAP., nýbrž o styk s veřejným úřadem, na který se obžalovaný musel obrátiti, poněvadž vede příslušnou agendu. Při tom by byla okolnost, že shodou okolností jsou tyto úřady obsazeny stoupenci strany NSDAP., naprosto nerozhodnou. O styk se stranou NSDAP., příp. s její odbočkou v B., mohlo by vůbec jíti pouze tehdy, kdyby soud zjistil, že se obžalovaný obrátil na tuto místní organizaci a že její vůdce vydal potvrzení jako takový. Ovšem i potom musel by soud zkoumati, zda jde o styk sledující již svým obsahem podporu strany NSDAP. v jejích podvratných snahách, namířených proti našemu státu. Soud musel by se zejména zabývatí obhajobou obžalovaného, že dostal opětovně podporu od Wohlfahrtsstelle des Deutschen Reiches v Praze a že mu bylo současně sděleno, že nesežene-li práci do 20. dubna 1933, musí si podati novou žádost zevrubně odůvodněnou, a že se vydal do Německa právě jenom k vůli podpoře, na vyzvání spolku Hilfsverein Deutscher Reichsangehöriger v Moravské Ostravě, a zjistiti přesně, v čem záležel styk obžalovaného s odbočkou strany NSDAP. v B. Bylo proto i v tomto bodě zmateční stížnosti vyhověti a uznati, jak nahoře uvedeno.

#### Čís. 5374.

Trestní návrh (soukromá žaloba) osob uvedených v § 16, odst. 3 zák. čís. 108/1933 Sb. z. a n., musí jasně a nesporně vyjádřiti, zda příslušná osoba žaluje jménem vlastním či jako pouhý zástupce periodického tiskopisu. V návrhu (soukromé žalobě) odpovědného redaktora není tudíž implicitně obsažen i trestní návrh jménem periodického tiskopisu.

Ustanovení § 6 zákona čís. 124/1924 Sb. z. a n. (ve znění vyhlášky čís. 145/1933 Sb. z. a n.) platí jen pro případy, kde jde o více žalob proti různým osobám, odpovědným za týž tiskový projev (souběh vinníků), nikoli však pro případy, v nichž jde o více žalob, vznesených postupně různými oprávněnými (souběh žalobců).